

Overleg inclusieve praktijken

[ZIE INFOFICHE HIER](#)

THEMA VAN DE BIJEENKOMST

Sociaal-juridische begeleiding

DEELNEMERS

11 deelnemers: verenigingen die actief zijn in gevangenissen, laagdrempelige organisaties (druggebruikers, tuberculose enz.), generalistische welzijnsprofessionals, een ziekenfonds en generalistische professionals uit de welzijns- en gezondheidssector.

Doelstellingen van het overleg inclusieve praktijken

- De drempels voor toegang tot diensten en professionals uit de welzijns- en gezondheidssector verlagen en de begeleiding van kwetsbare personen versterken;
- Uitwisselingen en contacten bevorderen tussen generalistische en laagdrempelige spelers;
- Informatie delen en initiatieven en praktijken op het terrein bevorderen die de drempels voor toegang tot welzijns- en gezondheidszorg verlagen.

EEN AANPAK MET CASUSSEN

Doelstellingen

- De denkoefening baseren op concrete situaties en een beter beeld geven van ieders dagelijkse werkpraktijk;
- Vragen stimuleren, analyses en reflecties van professionals over een complexe situatie van een kwetsbaar persoon delen (in plaats van hier meteen te proberen de situatie op te lossen);
- De risico's op uitval en afglijden in kaart brengen in het kader van de continuïteit van de zorg- en welzijnstrajecten van kwetsbare personen.

Methodologie

- Elke casus wordt gepresenteerd/gespeeld door een medewerker van Brusano. Vervolgens wordt die besproken door een laagdrempelige hulpverlener en een generalistische hulpverlener, die naast elkaar zitten, in het kader van sociaal-juridische begeleiding. Elke hulpverlener stelt vragen om de situatie beter te begrijpen en te doorgronden. Daarna worden alle deelnemers, behalve de twee hulpverleners, gevraagd om te reageren en hun vragen en gedachten over elke casus te delen.

Leerervaringen

- Er is dieper ingegaan op verschillende analysepunten: risico's op afglijden en het verlies van continuïteit in de welzijns- en gezondheidszorg, de vele belemmeringen voor continuïteit en sociaal-juridische begeleiding, de ondersteuningsmaatregelen en hefboomen voor actie, en ten slotte de concrete mogelijkheden die kunnen worden overwogen.

VRAGEN OVER HET RISICO OP AFGLIJDEN EN HET VERLIES VAN CONTINUÏTEIT IN DE WELZIJS- EN GEZONDHEIDSZORG

- Het gebrek aan sociale contacten wordt beschouwd als een belangrijke factor die iemand kwetsbaar maakt.
- Het oprichten van een ankerpunt zonder de privacy te schenden, vormt een uitdaging.
- De mogelijkheid om de welzijns- en gezondheidszorg voort te zetten ondanks onzekere woonsituaties.

BELEMMERINGEN VOOR DE CONTINUÏTEIT VAN DE SOCIAAL-JURIDISCHE BEGELEIDING IN DE PRAKTIJK?

In verband met de begeleidde persoon

- Gebrek aan initiatief van de persoon; Defensieve houding; Isolement; Kwetsbare positie; Wantrouwen jegens het systeem, angst om aangegeven te worden (wat des te gevoeliger ligt wanneer de persoon het risico loopt administratieve of wettelijke rechten of statussen te verliezen); Gevoel van schaamte, angst voor veroordeling; Trauma; Het (ontbreken van) geven van toestemming.

In verband met de professionals

- Stigmatisering in verband met detentie; Te snel willen handelen vs. niet snel genoeg handelen; De situatie per se volledig willen begrijpen (wat wantrouwen wekt en vaak contraproductief is gezien de complexiteit van de wetgeving en de juridische hyperspecialisatie); (Opnieuw) doorverwijzen; Begeleiding van beperkte duur.

In verband met het systeem

- Onderbreking van de zorg als gevolg van detentie; Toegang tot pro Deo-diensten: aan voorwaarden gebonden/beperkt, gebrek aan informatie, juridisch en administratief jargon vaak onbegrijpelijk; Toegang tot een advocaat: toegankelijkheid van de begeleiding (antwoord? opvolging? communicatie via e-mail/telefoon/...?), het fenomeen van ghosting, chronificatie; Veranderend sociaal beleid en het opleggen van buitensporige verantwoordelijkheden aan burgers, met name aan degenen die al in grote mate te maken hebben met kwetsbaarheid en leed.

Overleg inclusieve praktijken

ZIE INFOFICHE [HIER](#)

THEMA VAN DE BIJEENKOMST

Sociaal-juridische begeleiding

STEUNMAATREGELEN EN HEFBOMEN

In verband met de werkhouding

- Empathie, sympathie
- Sensibilisering voor specifieke ervaringen
- De tijd nemen (middelenverbintenis vs. resultaatsverbintenis): niet-meetbare aanpak
- Generalistische dienst: geen stigmatisering
- Algemene begeleiding van de (afwezigheid van) vraag en/of de behoeften
- Aanpassing aan de specifieke kenmerken van elke situatie

In verband met de praktijk

- Opzetten van een netwerk
- Informatie-uitwisseling
- Overleg
- Kennis van de sector

BEHOEFTEN

Goede praktijken

- Betere communicatie tussen sectoren;
- Uitwisseling van praktijken;
- Ontwikkeling van preventie;
- Het delen van gegevens.

Inbreng van het systeem

- De financiering bestendigen

MOGELIJKHEDEN VOOR MEER INCLUSIEVE PRAKTIJKEN

Bronnen/Hulpmiddelen en bijdragen aan het systeem

- Een gemakkelijk toegankelijke kaart van de sociaal-juridische sector.
- Een persoonlijk aanspreekpunt in elk van de Brusselse OCMW's, of het opzetten van specifieke contactkanalen waarmee een vertrouwensband kan worden opgebouwd en waarmee, indien nodig, problemen in verband met het personeelsverloop kunnen worden beperkt.
- Gedeeld dossier over het sociale aspect: toegang tot belangrijke informatie voor begeleiders (met toestemming van de betrokkene en met respect voor de manier waarop hij of zij zijn of haar verhaal vertelt).
- Een fonds (een budget) per dossier of instelling om de administratieve en juridische kosten (met name advocaten) te financieren. Dit is een idee dat bedoeld is om professionals uit de welzijns- en gezondheidssector te ondersteunen.

SAVE THE DATE

Thema aankomende OIP's: **Drugs, alcohol, verslavingen: bouwen aan meer inclusieve praktijken**

- 11.06.2026. Informatie en inschrijving → [hier](#)
- 01.10.2026. Informatie en inschrijving → [hier](#)
- 10.12.2026. Informatie en inschrijving → [hier](#)